

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXIV. De bonitate & malitia morali ex fine.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

sufficit velle objectum, quod de facto proponitur malum, inhonestum vel turpe, tametsi voluntas præscindat excludat, imò nolit ipsam malitiam vel turpitudinem: quia eò ipso, quo voluntas vult actum circa objectum delectabile vel utile, convincitur etiam velle malitiam & turpitudinem peccati annexam. Ratio utriusque partis est, quia bonum est ex integra causa, malum autem ex quolibet defectu.

CONFERENCE LXIV.

De bonitate & malitia morali ex fine.

102. **F**inis est id, cuius gratiâ aliquid fit: alius finis operis sive intrinsecus, ad quem ipsum opus vel actus ex natura sua ordinatur; ut dare eleemosynam pauperi, miserix corporalis sublevandæ gratiâ: furari habendi gratia, &c. Alius est finis operantis & extrinsecus, quem operans pro arbitrio operi præstituit; ut dare eleemosynam propter vanam gloriam, studere ob honores consequendo.

RESOLUTIO: Actus humanus sumit suam bonitatem & malitiam, internus quidem primariam & specificam: externus verò secundariam & accidentalem tantum à fine propter quem fit: Ita communissima.

Ratio est: quia universaliter omnis actus accipit suam specificationem, non tam ab objecto materiali, in quod tendit, quàm potius ab objecto formali seu motivo, sub quo tendit in objectum materiale: atqui finis intentus est verissimè objectum, & motivum formale, secundum quod & propter quod

quod

quod voluntas actu interno vult per actum externum tendere in tale objectum: ergo actus humanus internus sumit primariam & specificam suam bonitatem & malitiam à fine, in quem tendit. Unde Aristoteles 5. *Ethic n. 2.* ait: eum, qui furatur adulterandi gratia, magis adulterum esse, quam furem: quia ergo actui interno per se primario competit intendere finem, & propter finem agere eligendo media, & imperando actus externos in ordine ad talem finem; actibus verò externis merè per accidens est, quod ita eligantur & ordinentur ad talem finem; sequitur necessario, finem actui interno tantum tribuere bonitatem vel malitiam primariam specificam: actibus verò externis imperatis solum secundariam & accidentalem, tantquam meram circumstantiam.

CONFERENTIA LXV.

An sit universaliter verum, cujus finis malus est, ipsum quoque malum est: & e contra: cujus finis bonus, ipsum quoque bonum est?

103. **R**ESOLUTIO: Universaliter verum est, cujus finis malus, ipsum quoque malum est: at non e contra, cujus finis bonus est, ipsum quoque bonum est.

Ratio est; quia finis bonus non reddit actum bonum, nisi careat omni malitia ex objecto & aliis circumstantiis: quia *bonum oportet esse ex integra causa.* Finis autem malus semper reddit actum malum, etsi aliàs ex objecto, & omnibus aliis circum-